Súd:	Okresný súd Žilina
Spisová značka:	49C/70/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu:	5122207274
Dátum vydania rozhodnutia:	30. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr.LL.M Helena Tore Janíčková
ECLI:	ECLI:SK:OSZA:2024:5122207274.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

2 49C/70/2022

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou JUDr. Helenou Tore Janíčkovou LL.M v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, XXX XX D. E. A., pr. zast.: Advokátska kancelária LUKAJKA & PARTNERS s.r.o., so sídlom Jesenského 7713/12, 911 01 Trenčín, IČO 52 471 420, proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom Štúrova 2, 812 85 Bratislava, o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy v zostávajúcej 5.000,- eur (pôvodne konanie o zaplatenie 11.094,72 eur s príslušenstvom), takto

r o z h o d o l :

2 49C/70/2022

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy, a to sumu vo výške 1.000,- eur, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žaloba sa v zostávajúcej časti o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 3.000,- eur zamieta.

III. V časti žaloby o náhradu majetkovej škody má žalobca voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného a druhoinštančného konania v rozsahu 20,36 %.

IV. V časti žaloby o náhradu nemajetkovej ujmy má žalobca voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného a druhoinštančného konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

13 49C/70/2022

1. Žalobou podanou na Okresnom súde Žilina dňa 07. 09. 2022 sa žalobca domáhal proti žalovanému uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 6.094,72 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% p. a. ročne zo sumy 6.094,72 EUR od 20.05.2022, istinu vo výške 5.000,- EUR titulom nemajetkovej ujmy, ako aj trovy konania.

2. Žalobu žalobca v jej časti o náhradu nemajetkovej ujmy odôvodnil tým, že uznesením Okresného riaditeľstva policajného zboru v Čadci zo dňa 18.08.2016, sp. zn.: ČVS: ORP- XXX/X-XXX-XX-2016, bolo začaté trestné stíhanie pre trestný čin poškodzovanie cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že: „dňa 17.08.2016, okolo 23:50 hod. v D. E. A., v časti F. G. vedľa prístupovej cesty do lesného porastu, neznámy páchateľ založil požiar odstaveného traktoru značky ZETOR 8441 Proxima, ev. č. C., majiteľa H. F., následne podpálil hneď vedľa stojaci pracovný stroj značky Caterpillar, CAT D6R2, majiteľa Doprava a služby, K & T, spol. s. r. o., potom prešiel vzdialenosť cca 300 metrov smerom popod lesný porast, kde podpálil odstavený pracovný stroj značky LKT 81 Turbo, majiteľa I. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. L. XX, čím spôsobil celkovú škodu vo výške 35.500,- Eur.“ Uznesením OKP OR PZ v Čadci zo dňa 30.12.2016 pod ČVS: ORP- XXX/X-XXX-XX-2016 bolo podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie M. F. ako obvinenému pre zločin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona. Uznesením Ministerstva vnútra SR, Sekcia kontroly a inšpekčnej služby, Úrad inšpekčnej služby, Odbor inšpekčnej služby Stred, Banská Bystrica zo dňa 09.03.2017, sp. zn.: ČVS:G.-2017 malo byť podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku žalobcovi vznesené obvinenie pre zločin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona, spáchaného v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona. Dňa 24.07.2017 podal na žalobcu a spoluobvineného M. F. prokurátor Okresnej prokuratúry Žilina obžalobu, sp. zn.: 4Pv 181/16/551. Následne dňa 19.12.2017 bol Okresným súdom Žilina vydaný trestný rozkaz voči M. F. a žalobcovi, sp. zn.: 36T/89/2017, ktorým boli uznaní vinnými zo zločinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona, formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, za čo boli odsúdení podľa § 245 ods. 3 Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona, s prihliadnutím na § 353 ods. 2 Trestného poriadku na trest odňatia slobody vo výmere 3 roky. Podľa § 49 ods. 1 Trestného zákona, § 51 ods. 1 Trestného zákona, bol výkon trestu odňatia slobody podmienečne odložený a podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona im bola určená skúšobná doba s probačným dohľadom nad ich správaním v trvaní 4 roky. Podľa § 51 ods. 4 písm. c) Trestného zákona sa obvineným uložilo nahradiť v skúšobnej dobe spôsobenú škodu a podľa § 51 ods. 5 Trestného zákona strpieť kontrolu vykonávanú probačným a mediačným úradníkom. Žalobcovi bolo podľa § 51 ods. 4 písm. j) Trestného zákona uložené zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo sa preukázateľne uchádzať o zamestnanie. Náhrada škody bola vyčíslená na sumu 47.893,- Eur. Následne dňa 23.01.2018 podal žalobca odpor proti trestnému rozkazu Okresného súdu Žilina, nakoľko skutok nemal spáchať. Okresný súd Žilina po vykonanom dokazovaní na hlavnom pojednávaní Rozsudkom zo dňa 12.08.2021, sp. zn. 36T/89/2017, žalobcu spolu s obžalovaným M. F., stíhaných pre zločin poškodzovanie cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zák. v spolupáchateľstve podľa § 20 Tr. zák. spod obžaloby podľa § 285 písm. c) Trestného poriadku oslobodil, pretože nebolo preukázané, že skutok spáchali obžalovaní. Proti Rozsudku Okresného súdu Žilina, zo dňa 12.08.2021, sp. zn. 36T/89/2017, podal po jeho vyhlásení na hlavnom pojednávaní dňa 12.08.2021 odvolanie prokurátor. Podaním doručeným súdu dňa 25.11.2021 zobral prokurátor svoje odvolanie späť. Okresný súd Žilina Uznesením zo dňa 26.11.2021, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 26.11.2021, sp. zn. 36T/89/2017, rozhodol, že späťvzatie odvolania prokurátorom Okresnej prokuratúry Žilina berie na vedomie. Žalobca mal podať dňa 30.03.2022 žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky. Generálna prokuratúra SR listom zo dňa 21.04.2022 mala vyzvať žalobcu k žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody na doplnenie o doklad preukazujúci úhradu trov trestného konania. Žalobca následne mal podať písomné doplnenie zo dňa 25.04.2022. O vybavení žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody mal byť žalobca upovedomený písomne listom zo dňa 19.05.2022. Generálna prokuratúra SR mala za to, že neboli zistené zákonné podmienky pre uspokojenie nároku žalobcu uplatneného v žiadosti o predbežné prerokovanie nárokov na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z.. Vedením trestného stíhania a následným šírením nepravdivých skutočností počas trestného stíhania, malo byť značne zasiahnuté do psychickej sféry žalobcu a do jeho osobnostných práv, čím malo dôjsť k zníženiu dôstojnosti žalobcu, čo malo mať negatívny dopad na jeho súkromný a spoločenský život. Žalobca mal veľmi ťažko znášal vedenie trestného stíhania. Celkový tlak zo vzneseného obvinenia, výsluchov, vykonávanie znaleckých posudkov, podania obžaloby, a celkového vedenia trestného stíhania voči žalobcovi mal trvať viac ako 4 roky, ktorý sa mal negatívne

odraziť na psychike žalobcu. Žalobca bol nezákonne stíhaný v období viac ako 4 roky, počas ktorých mal byť opätovne predvolávaný na procesné úkony orgánmi činnými v trestnom konaní ale aj súdmi. Vedenie tohto trestného stíhania malo značne poznačiť pracovný, súkromný a rodinný život žalobcu. Má byť na mieste aplikácia dôvodov osobitného zreteľa v zmysle druhej vety ust. § 6 ods. 2 zákona. Má byť zrejmé, že trestné stíhanie začaté a vedené proti žalobcovi malo byť ukončené oslobodením spod obžaloby podanej Okresnou prokuratúrou Žilina z dôvodu, že nebolo preukázané, že skutok spáchali obžalovaní. Mal za to, že na základe uznesenia o vznesení obvinenia voči žalobcovi zo dňa 09.03.2017 sp. zn. ČVS:G./OISS-V-2017, ktoré vydalo Ministerstvo vnútra SR, Sekcia kontroly a inšpekčnej služby, Úrad inšpekčnej služby, Odbor inšpekčnej služby Stred, Banská Bystrica v spojitosti s následne podanou obžalobou prokurátora Okresnej prokuratúry v Žiline sp. zn. 4Pv 181/16/551 zo dňa 24.07.2017, má byť zároveň tento orgán verejnej moci - Okresná prokuratúra v Žiline, zodpovedná za škodu, ktorú žalobcovi spôsobil. Titul, z ktorého sa nárok na náhradu škody žalobca domáha má spočívať v nezákonnom trestnom stíhaní, ktoré malo trvať viac ako 4 roky, ako aj v uvádzanom uznesení o vznesení obvinenia voči žalobcovi zo dňa 09.03.2017, pričom rozsudkom Okresného súdu Žilina, zo dňa 12.08.2021, sp. zn. 36T/89/2017 mal byť žalobca oslobodený v celom rozsahu spod obžaloby, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchali obžalovaní. Žalobca mal byť nezákonne stíhaný v období od 09.03.2017 do 12.08.2021, t. j. viac ako 4 roky, počas ktorých mal byť opätovne predvolávaný na procesné úkony orgánmi činnými v trestnom konaní ale aj súdmi. Vedenie tohto trestného stíhania malo značne poznačiť súkromný a rodinný život žalobcu. Mal za to, že len konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na spôsobenú ujmu žalobcovi. Preto žiadal ako nemajetkovú ujmu finančnú náhradu za protiprávny stav, ktorý mal spôsobiť nenapraviteľnú ujmu vo sfére žalobcu, nakoľko vedením trestného stíhania a následným šírením nepravdivých skutočností počas trestného stíhania, malo byť značne zasiahnuté do psychickej sféry žalobcu a do jeho osobnostných práv, čím malo dôjsť k zníženiu dôstojnosti žalobcu, čo malo mať negatívny dopad na jeho súkromný a spoločenský život.

3. Dňa 18. 10. 2022 bolo na súd doručené vyjadrenie žalovaného (na č. l. 90 - 91 spisu), v ktorom uviedol, že nárok žalobcu, tak ako si ho uplatnil žalobou zo dňa 7.9.2022, v celom rozsahu neuznáva a žalobu žiada zamietnuť. Žalobca označil za nezákonné rozhodnutie, od ktorého odvodzuje svoj nárok na náhradu škody, uznesenie Ministerstva vnútra SR, Sekcie kontroly a inšpekčnej služby, Úrad inšpekčnej služby, Odbor inšpekčnej služby Stred, Banská Bystrica o vznesení obvinenia sp. zn. ČVS:SKIS-72/OISS-V-2017 zo dňa 9.3.2017 z dôvodu, že bol rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 36T/89/2017 zo dňa 12.8.2021 oslobodený spod obžaloby. Nakoľko žalobca sťažnosť, t. j. riadny opravný prostriedok proti ním označenému nezákonnému rozhodnutiu nemal podať, nemal splniť tak základný zákonný predpoklad pre vznik nároku na náhradu akejkoľvek škody. V danom prípade sa má jednať o určitý druh prevenčnej povinnosti kladenej zákonom č. 514/2003 Z. z. na poškodeného vychádzajúc zo zásad „právo patrí bdelým, pozorným, ostražitým“ a „nech si každý chráni svoje práva“. Jej zmyslom má byť, aby poškodený vlastným aktívnym konaním zabránil vzniku škody, resp. ju zmiernil tým, že ním tvrdené nezákonné rozhodnutie bude na základe jeho aktívnej činnosti podrobené prieskumu zákonnosti príslušným orgánom. Vo vzťahu ku všetkým žalobcom uvádzaným nárokom uviedol, že všetky nároky žalobcu mali zostať len v rovine ich konštatácie a ich vyčíslenie len v rovine jednostranného a ničím nepodloženého stanovenia výšky uplatnenej sumy. Žalovaný k takto uplatnenej výške nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy preto nemal mať možnosť podať akékoľvek vyjadrenie a už vôbec nie právnu argumentáciu, nakoľko jednostranný výpočet žalobcu má byť aj s poukazom na absenciu akýchkoľvek príloh k žalobe a chýbajúcemu právnemu zdôvodneniu žalovaného nároku de facto nepreskúmateľný. Uvedené má platiť aj pre cestovné a náhradu straty času. Žalovanému neboli známe také prílohy žaloby, ktoré by preukazovali, že vyúčtované úkony právnej služby v trestnom konaní mali byť aj reálne vykonané a či sa jedná o účelne vynaložené trovy konania. V tejto súvislosti poukazoval na to, že sa nejedná o skutočnosti, ktoré sa nedokazujú v zmysle § 186 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Žalobca si pritom mal zahrnúť do nároku na náhradu majetkovej škody aj nárok na akúsi „náhradu mzdy“, ktorú žalobca vyčíslil vo výške 2030,52,- eur. Nemá byť preukázaná príčinná súvislosť medzi skončením služobného pomeru A. B. a uznesením o vznesení obvinenia. Nárok žalobcu na zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy považoval v celosti za nepreukázaný a založený len na jeho všeobecných tvrdeniach.

4. Dňa 02. 11. 2022 bolo na súd doručené vyjadrenie žalobcu (na č. l. 99 – 102 spisu), v ktorom k náhrade nemajetkovej ujmy, ktorú požadoval, uviedol, že už len sama skutočnosť, že sa voči nevinnému človeku vedie trestné konanie má byť nesmierne psychicky zaťažujúca. V dôsledku vedeného trestného konania, výsluchov, vykonávanie znaleckých posudkov, podania obžaloby a celkového vedenia trestného stíhania mal žalobca pociťovať psychickú záťaž, stres. V tomto smere poukazoval na intenzívny negatívny dopad

na prežívanie žalobcu danej situácie, keď sa trestným konaním cítil nesmierne ponížený, zneuctený, mal obavy zo spoločenských akcií, vyhýbal sa ľuďom, trpel neistotou o postoji okolia voči nemu, mal mať pocity, že všetci o ňom hovoria ako o zločincovi. Uviedol, že v dôsledku trestného konania žalobca mal preukázateľne prísť o prácu príslušníka Policajného zboru, čo má znásobovať intenzitu zásahu do jeho osobnej sféry ale mala predstavovať zásah aj v pracovnej sfére, ktorá mala bezprostredne súvisieť s reálnou možnosťou zabezpečiť si primerané prostriedky na svoje živobytie. Dôsledky mala pociťovať aj rodina a blízki žalobcu. Žalobca mal byť vo svojom okolí negatívne vnímaný a hodnotený v porovnaní s obdobím pred začatím trestného stíhania. Trestné konanie malo zanechať vážne následky na psychickej pohode žalobcu. Z uvedených dôvodov považoval požadovanú výšku nemajetkovej ujmy v sume 5.000,- eur za primeranú.

5. Dňa 22. 11. 2022 bolo na súd doručené vyjadrenie žalovaného (na č. l. 110 - 11 spisu), v ktorom uviedol, že z ustálenej rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR nemá vyplývať, že by žalobcovi mala patriť náhrada nemajetkovej ujmy len z dôvodu prebiehajúceho trestného konania. Dôkazné bremeno sa má chápať v spojitosti s procesnou zodpovednosťou strany sporu za to, že ak v konaní neboli preukázané jeho tvrdenia, prejaví sa to v jeho procesnom neúspechu. Označenie rozhodujúcich skutočností znamená prezentovanie okolností, od ktorých žalobca v súdnom spore odvodzuje opodstatnenosť svojej žaloby a ich označenie má mať aj procesnoprávne dôsledky. V podmienkach kontradiktórneho procesu má spočívať dôkazné bremeno na žalobcovi. To či došlo ku zásahu do jeho osobnostných práv v takom rozsahu, že bola v značnej miere znížená jeho dôstojnosť a vážnosť v spoločnosti má žalobca preukázať ako otázku skutkovú, nie právnu. Následky takej intenzity, ktoré by zakladali právo na priznanie peňažnej náhrady pritom žalobca nemal preukázať.

6. Vo veci bolo rozhodnuté dňa 07. 03. 2023, a to rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 49C/70/2022-165 (ďalej označený ako „Rozsudok 1“) tak, že súd konanie v časti o zaplatenie náhrady skutočnej škody v sume 2 330,04 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2 330,04 eur od 20. 05. 2022 do zaplatenia zastavil (výrok I. Rozsudku 1), výrokom II. Rozsudku 1 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu skutočnej škody v sume 1 637,43 eur pozostávajúcej z trov obhajoby, náhradu skutočnej škody v sume 2 030,52 eur pozostávajúcej z nákladov na vzdelanie, a to spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3 667,95 eur od 20. 05. 2022 do zaplatenia, výrokom III. bola žaloba v časti o zaplatenie náhrady skutočnej škody v sume 96,73 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 96,73 eur od 20. 05. 2022 do zaplatenia zamietnutá, výrokom IV. Rozsudku 1 bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1 000 eur, výrokom V. bola žaloba v zostávajúcej časti o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 4 000 eur zamietnutá, výrokom VI. súd rozhodol, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 31,60 %.

7. Voči výrokom II., IV. a VI. Rozsudku 1 podal odvolanie žalovaný a proti výrokom V. a VI. Rozsudku 1 podal odvolanie žalobca. Krajský súd v Žiline svojím rozsudkom zo dňa 23. 01. 2024 sp. zn. 9Co/87/2023-252 (ďalej označený ako „Rozsudok KS“) Rozsudok 1 vo výrokoch II., IV. potvrdil, výroky I. a III. ponechal nedotknuté a Rozsudok 1 vo výrokoch V. a VI. zrušil a vec v tejto časti vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Súd vo veci vykonal dňa 30. 04. 2024 za účasti zástupcov strán sporu a v neprítomnosti žalobcu, ktorý svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlnil a súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti pojednávanie, na ktorom v zrušenej časti veci zároveň rozhodol.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v súdnom spise, ktoré boli stranám sporu navzájom doručované a zistil nasledujúci skutkový stav:

9. Uznesením Okresného riaditeľstva policajného zboru SR, ČVS: ORP-481/X-XXX-XX-XXXX Čadca zo dňa 18.08.2016 bolo začaté trestné stíhanie pre zločin poškodzovanie cudzej veci podľa ust. § 245 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona preto, že dňa 17.08.2016 okolo 23:50 v D. E. A., časť F. G. vedľa prístupovej cesty do lesného porastu neznámy páchateľ nezisteným spôsobom mal založiť požiar odstaveného traktora továrenskej značky ZETOR 8441 Proxima, majiteľa H. F., nar. XX.XX.XXXX a následne podpáliť hneď vedľa stojaci pracovný stroj továrenskej značky Caterpillar, CAT D6R2, majiteľa Doprava a služby, K & T, spol. s.r.o., IČO, so sídlom Čadca, potom prejsť vzdialenosť cca 300 metrov smerom popod lesný porast, kde mal podpáliť odstavený pracovný stroj továrenskej značky LKT

81 Turbo, majiteľa I. J., bytom K. L. XX, čím mal spôsobiť celkovú škodu vo výške 35 500,- eur. Trestné stíhanie malo byť začaté vykonaním neodkladného a neopakovateľného úkonu, a to ohliadkou miesta požiaru (podľa uznesenia na č. l. 10 spisu).

10. Uznesením Ministerstva vnútra SR, sekcia kontroly a inšpekčnej služby, úrad inšpekčnej služby, odbor inšpekčnej služby Stred zo dňa 09.03.2017, ČVS: G./N. bolo voči žalobcovi vznesené obvinenie pre zločin poškodzovanie cudzej veci podľa ust. § 245 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona spáchaného v spolupáchateľstve, lebo zistené skutočnosti mali nasvedčovať tomu, že dňa 17.08.2016 o 18:09 hod. v G. O., na ulici K. L. XXXX, D. E. A. spoločne s obvineným M. F. mali zakúpiť 1 ks litrového prírodného lampového oleja spolu s 2 ks pevného podpaľača zn. PEPO a následne okolo 23:50 hod. v D. E. A., časť F. G. vedľa prístupovej cesty do lesného porastu prostredníctvom uvedených vecí mali založiť požiar odstaveného traktora továrenskej značky ZETOR 8441 Proxima, ev. č. C., majiteľa H. F., nar. XX.XX.XXXX a následne podpáliť hneď vedľa stojaci pracovný stroj továrenskej značky Caterpillar, CAT D6R2, majiteľa Doprava a služby, K & T, spol. s.r.o., IČO, so sídlom Čadca, potom prejsť vzdialenosť cca 300 metrov smerom popod lesný porast, kde mali podpáliť odstavený pracovný stroj továrenskej značky LKT 81 Turbo, majiteľa I. J., nar., bytom, čím mali spôsobiť celkovú škodu vo výške 47.893,- eur (podľa uznesenia na č. l. 11 – 13 spisu, uznesenie ďalej označené aj ako „uznesenie o vznesení obvinenia“).
Žalobca proti uzneseniu o vznesení obvinenia sťažnosť nepodal.

11. Dňa 24.07.2017 podala na Okresnom súde Žilina Okresná prokuratúra Žilina na žalobcu a M. F. obžalobu pre skutok opísaný v uznesení o vznesení obvinenia (obžaloba na č. l. 14 – 16 spisu, ďalej v texte označená ako „obžaloba“).

12. Okresný súd Žilina vydal trestný rozkaz, sp. zn. 36T/89/2017 zo dňa 19.12.2017, ktorým uznal vinu žalobcu a M. F. zo skutku uvedeného v obžalobe, žalobcovi bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky s podmienečným odkladom a určením skúšobnej doby s probačným dohľadom nad jeho správaním v trvaní 4 roky. Žalobcovi zároveň bola trestným rozkazom uložená povinnosť nahradiť v skúšobnej dobe spôsobenú škodu, a v skúšobnej dobe sa zamestnať alebo sa preukázateľne uchádzať o zamestnanie, ako aj nahradiť spôsobenú škodu (trestný rozkaz na č. l. 17 – 18 spisu, ďalej v texte označený ako „trestný rozkaz“).
Žalobca podal proti trestnému rozkazu dňa 23.01.2018 odpor, čo vyplýva z č. l. 19 spisu.

13. Rozsudkom Okresného súdu Žilina zo dňa 12.08.2021, sp. zn. 36T/89/2017 bol žalobca stíhaný pre zločin poškodzovania cudzej veci spod obžaloby oslobodený, pretože nebolo preukázané, že skutok spáchali obžalovaní (rozsudok Okresného súdu Žilina sp. zn. 36T/89/2017 na č. l. 20 – 26 spisu, ďalej označený ako „Rozsudok“).

14. Uznesením Okresného súdu Žilina zo dňa 26.11.2021, sp. zn. 36T/89/2017 sudkyňa zobrala na vedomie späťvzatie odvolania prokurátorom Okresnej prokuratúry Žilina voči rozsudku z 12.08.2021 (uznesenie na č. l. 27 spisu).

15. V posudku Ministerstva vnútra SR, sekcia personálnych a sociálnych činností a osobného úradu, Strednej odbornej školy Policajného zboru Pezinok, školský odbor, č. G./2017 zo dňa 18. 04. 2017 sa uvádza, že žalobca, poslucháč XX. behu 8 mesačného pomaturitného kvalifikačného štúdia v Strednej odbornej škole Policajného zboru Pezinok bol v prípravnej štátnej službe zaradený ako referent oddelenia železničnej polície Policajného zboru Žilina odboru železničnej polície Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Žiline. Do služobného pomeru príslušníka Policajného zboru mal byť prijatý ku dňu 01. 10. 2016 k získaniu základného policajného vzdelania na 8 mesačné pomaturitné kvalifikačné štúdium v SOŠ PZ Pezinok ku dňu 10. 10. 2016. Žalobca mal počas štúdia dosahovať dobré študijné výsledky, disciplinárne trestaný ani odmeňovaný v priebehu štúdia nebol. Počas celej doby štúdia sa žalobca mal javiť ako bezproblémový poslucháč tichej povahy, zadané úlohy si plnil riadne a včas. Dňa 10. 03. 2017 mala byť do SOŠ PZ Pezinok doručená písomnosť z odboru inšpekčnej služby Stred úradu inšpekčnej kontroly a inšpekčnej služby MV SR pod č. p.: ČVS-SKIS-72/OISS-V-2017. V písomnosti malo byť riaditeľovi SOŠ PZ Pezinok oznámené, že voči žalobcovi bolo uznesením PZ zo dňa 09. 03. 2017 vznesené obvinenie za poškodzovanie cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona spáchaného v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona. Na základe uvedených skutočností bol žalobcovi zrušený služobný pomer v skúšobnej dobe zo strany nadriadeného

podľa § 190 zákona o štátnej služby (posudok je žurnalizovaný v pripojenom trestnom spise Okresného súdu Žilina sp. zn. 36T/89/2017 na č. l. 383 spisu).

Súd predmetnú vec posúdil podľa nasledujúcich ustanovení právnych predpisov:

16. Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (ďalej označený aj ako „zákon č. 514/2003 Z. z.“), štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím,.

17. Podľa ustanovenia § 4 ods. 1 písm. b) bod 1. zákona č. 514/2003 Z. z., vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru,3) a 1.prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo..

18. Podľa ustanovenia § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z. z., vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu4) v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní,.

19. Podľa ustanovenia § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

20. Podľa ustanovenia § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

21. Podľa ustanovenia § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z., výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

22. Podľa ustanovenia § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu.8a)

23. Podľa ustanovenia § 12 ods. 2 zákona č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ak bola trestným činom spôsobená smrť, obeť násilného trestného činu má nárok na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú nemajetkovú ujmu vo výške dvadsaťpäťnásobku sumy mesačnej minimálnej mzdy12) platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu. Ak bola trestným činom spôsobená smrť a je len jedna pozostalá obeť násilného trestného činu, ktorá bola odkázaná výživou na zomretého, má nárok na vyplatenie odškodnenia vo výške päťdesiatnásobku sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu.

24. Podľa ustanovenia § 11 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej označený len ako „OZ“), fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

25. Podľa ustanovenia § 13 ods. 1 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

26. Podľa ustanovenia § 13 ods. 2 OZ, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

27. Podľa ustanovenia § 13 ods. 3 OZ, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

28. Súd v úvode konštatuje, že odvolací súd sa stotožnil so závermi okresného súdu vo vzťahu k (už) právoplatne priznanej náhrade nemajetkovej ujmy žalobcu za nezákonné trestné stíhanie v sume 1 000 eur (výrok IV. Rozsudku 1). V tejto časti bola zo strany súdu pritom priznaná náhrada nemajetkovej ujmy za ujmu spôsobenú v súkromnom živote žalobcu a v jeho spoločenskom uplatnení, keďže v dôsledku nezákonného rozhodnutia nemohol dokončiť štúdium na Policajnej akadémii, pričom túžil stať sa policajtom a jeho výsledky do ukončenia štúdia zodpovedali jeho ambíciám. Bližšie odôvodnenie k tejto časti priznanej náhrady nemajetkovej ujmy sa nachádza v bodoch 77. – 81. odôvodnenia Rozsudku 1, ktorý v tejto časti nadobudol právoplatnosť (a preto súd na tieto body odôvodnenia odôvodňujúce jeho potvrdenú časť aj odkazuje).

29. Dôvodom zrušenia Rozsudku 1 v časti, v ktorej bola žaloba v zostávajúcej časti uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy (v zostávajúcej sume 4000 eur) zamietnutá bolo, že sa odvolací súd nestotožnil so sumou priznanej výšky náhrady nemajetkovej ujmy, keďže okresný súd mal zohľadniť aj dĺžku života žalobcu mimo Slovenskej republiky, ktorú podľa názoru odvolacieho súdu je potrebné posudzovať ako dôsledok vznesenia obvinenia a poškodenia dobrého mena v dôsledku ukončenia štúdia na akadémii policajného zboru. Ďalej odvolací súd uviedol, že okresný súd mal zohľadniť aj dĺžku obdobia, počas ktorého bol žalobca riešený orgánmi činnými v trestnom konaní. Odvolací súd zároveň konštatoval, že bola nedôvodnou námietka žalobcu, v ktorej uvádzal, že nie je jeho povinnosťou preukazovať tvrdený zásah do osobného života vo vzťahu k rodine a prípadnému najbližšiemu okoliu, a ak by mala byť priznaná náhrada aj za túto časť tvrdenej nemajetkovej ujmy, musela by byť preukázaná tak, ako namietal žalovaný.

30. Súd poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 754/2016 z 24. 01. 2017, podľa záverov ktorého (okrem iného) podľa dnes účinného znenia tohto ustanovenia sa výška nemajetkovej ujmy v peniazoch určuje s prihliadnutím na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje; závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo; závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. S účinnosťou od 1. januára 2013 bolo zákonom č. 412/2012 Z. z., ktorým sa mení zákon č. 513/2003 Z. z., doplnené ustanovenie § 17 ods. 4 limitujúce hornú hranicu výšky náhrady nemajetkovej ujmy, podľa ktorého výška náhrady nemajetkovej ujmy nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi v znení neskorších predpisov.
Podľa názoru ústavného súdu v týchto prípadoch je potrebné zohľadniť medzi takýmito kritériami jednak povahu trestnej veci, dĺžku trestného stíhania a predovšetkým dopady trestného stíhania do osobnostnej sféry poškodenej osoby (následky v osobnostnej sfére poškodeného), ako aj okolnosti, za ktorých k nemajetkovej ujme došlo. Za pomoci týchto kritérií ustálená výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch musí však súčasne najmä zodpovedať všeobecne zdieľanej predstave spravodlivosti a slušnosti.
Všeobecné súdy disponujú pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch za vedenie trestného stíhania (obzvlášť v prípadoch, ak nezákonné rozhodnutie bolo vydané ešte za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb.) širokou mierou uváženia a ich úvahy nemožno limitovať mechanickým porovnávaním odškodňovania iných prípadov upravených v iných právnych normách. Na druhej strane však ani ústavný súd nespochybňuje potrebu zjednotenia rozhodovania o výške náhrady nemajetkovej ujmy v týchto prípadoch. Toto zjednotenie môže byť však realizované iba dôsledným aplikovaním (okrem iného aj) naznačených kritérií, smerujúc k porovnateľnosti priznanej náhrady nemajetkovej ujmy v prípadoch skutkovo obdobných.
Ústavný súd je toho názoru, že stanoviť presnou sumou výšku náhrady nemajetkovej ujmy za deň či mesiac trvania väzby alebo vedenia trestného stíhania vopred pre všetky prípady nie je možné, pretože primeranosť výšky náhrady nemajetkovej ujmy musí zohľadňovať vždy osobitné okolnosti prípadu, ktorých rozmanitosť nemožno vopred postihnúť. Rovnako tak nie je možné ani mechanicky prevziať

závery rozhodovacej praxe súdov iných štátov či Európskeho súdu pre ľudské práva, a to najmä s ohľadom na odlišnosť životnej úrovne v jednotlivých štátoch, ktorá rovnako tak musí byť zohľadnená, pokiaľ priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy má zodpovedať predstavám spravodlivosti a slušnosti v danom čase a na danom mieste. Ani to však neznamená, že takúto rozhodovaciu prax týchto orgánov by nebolo na mieste nezohľadniť.

31. Nezákonnosť rozhodnutia nepochybne sama o sebe znamená pre poškodeného určitú nemateriálnu ujmu, poškodený je pritom povinný preukázať, v prípade uplatňovania jej peňažnej náhrady, vznik tejto nemajetkovej ujmy v jednotlivých oblastiach života a intenzitu zásahu, ako aj to, že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočne účinným a efektívnym prostriedkom na vyváženie, či zmiernenie tejto vzniknutej ujmy.

32. Súd viazaný názorom odvolacieho súdu podľa ustanovenia § 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku zohľadnil skutočnosť, že žalobca v dôsledku nemožnosti ďalej študovať na policajnej akadémii opustil územie Slovenskej republiky a ešte počas svojho trestného stíhania začal žiť v zahraničí (podľa vyjadrenia jeho právnej zástupkyne na pojednávaní konanom dňa 24. 01. 2023). Súd prihliadol aj na dĺžku obdobia, počas ktorého bol žalobca riešený orgánmi činnými v trestnom konaní, ktoré obdobie trvalo od vznesenia obvinenia voči žalobcovi v marci 2017 až po právoplatnosť oslobodzujúceho rozsudku zo dňa 12. 08. 2021 približne 4,5 roka. Súd následne výrokom I. tohto rozsudku rozhodol o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy vo výške (ďalších) 1000 eur, a to zohľadňujúc (nad rámec toho, čo súd zohľadnil pri priznaní náhrady nemajetkovej ujmy Rozsudkom 1) skutočnosť, že žalobca v dôsledku trestného stíhania opustil Slovenskú republiku a žije v zahraničí, ako aj dĺžku trvania trestného stíhania žalobcu. Súd uvádza, že okolnosti v súdenej veci mu neumožňovali priznať žalobcovi vyššiu sumu (ďalšej) náhrady nemajetkovej ujmy. Nebolo totiž preukázané, že dĺžka trvania trestného stíhania mala dopad na intenzívnejšie prežívanie pocitov neistoty a obáv zo strany žalobcu. O uvedenom svedčí podľa názoru súdu aj skutočnosť, že žalobca sa už počas svojho trestného stíhania odhodlal odísť do zahraničia, kde si našiel prácu. Žalobca zvýšenú intenzitu prežívania svojho trestného stíhania a trápenia s ním spojeným síce tvrdil, ale okrem tohto svojho tvrdenia žiadnym spôsobom nepreukázal (napr. v podobe lekárskych správ, výpovedí svedkov, atď...). Vzhľadom na tieto skutočnosť súd nemal preukázanú takú intenzitu zásahu do osobnej sféry žalobcu (a teda takú závažnosť vzniknutej ujmy), ktorá by súdu umožňovala mu priznať vyššiu sumy náhrady nemajetkovej ujmy.

33. Súd sa nestotožnil s argumentáciou žalobcu, podľa ktorej je potrebné každý deň trestného stíhania ohodnotiť paušálnou, resp. určenou sumou za účelom výpočtu výšky náhrady nemajetkovej ujmy. Primeranosť výšky náhrady nemajetkovej ujmy musí zohľadňovať vždy osobitné okolnosti prípadu, ktorých rozmanitosť nemožno vopred postihnúť. Navyše, kritériá pre výpočet náhrady nemajetkovej ujmy v prípade, ak poškodený bol stíhaný aj väzobne, sú odlišné ako pri posudzovaní nezákonného trestného stíhania bez obmedzenia osobnej slobody nezákonne trestne stíhanej osoby. Tieto kritériá preto nemožno použiť v súdenej veci, kedy žalobca nebol väzobne stíhaný.

34. Zo strany odvolacieho súdu bol žalobcovi daný priestor na prípadnú reakciu na námietky vznesené zo strany žalovaného, ktoré odvolací súd vyhodnotil ako dôvodné, pričom uviedol, že ak by mala byť priznaná žalobcovi aj náhrada nemajetkovej ujmy týkajúcej sa osobného života (narušenie vzťahov v rodine a prípadnému najbližšiemu okoliu), musela by byť preukázaná. Žalobca však ním tvrdené skutočnosti ohľadne vážneho narušenia jeho súkromných vzťahov nepreukázal žiadnymi dôkaznými prostriedkami (nenavrhol vykonať výsluch svedkov, resp. nepredložil žiadne listinné ani iné dôkazy preukazujúce ním tvrdené skutočnosti).

35. Súd poukazuje na to, že súd nariadi výsluch strany sporu v prípade, ak tvrdené skutočnosti nemožno preukázať inak. Žalobcom tvrdené skutočnosti bolo možné preukázať inak, avšak žalobca k ním tvrdeným skutočnostiam žiadne dokazovanie nenavrhol. Právny zástupca žalobcu navrhoval výsluch žalobcu, a za tým účelom žiadal pojednávanie nariadené na deň 30. 04. 2024 odročiť, čomu súd nevyhovel, a to z viacerých dôvodov. Žalobca a ani jeho právny zástupca súdu nepreukázali, že žalobca sa nemôže zúčastniť pojednávania nariadeného na deň 30. 04. 2024. Opätovne, tieto skutočnosti boli zo strany žalobcu tvrdené, ale súdu nebol predložený taký dôkaz, ktorý by preukazoval, že žalobca nemá možnosť si zobrať na deň pojednávania dovolenku, resp. že v tento deň pracuje. Právny zástupca žalobcu pritom navrhol odročiť pojednávanie na deň 09. 09. 2024. Takýto návrh je minimálne v rozpore

so základným princípom rýchlosti a hospodárnosti konania, a to s poukazom na čl. 17 základných princípov Civilného sporového poriadku. Navyše, v predmetný (žalobcom určený) deň by nebolo možné pojednávanie vykonať, keďže tento deň (pondelok) nepatrí medzi pojednávacie dni zákonnej sudkyne v predmetnej veci, a to s poukazom na Rozvrh práce Okresného súdu Žilina pre rok 2024. Naviac, na dopyt súdu na pojednávaní konanom dňa 30. 04. 2024 právna zástupkyňa žalobcu uviedla, že písomný výsluch žalobcu žiada vykonať za účelom preukázania aká psychická záťaž vznikla žalobcovi, ako sa cítil v čase jeho trestného stíhania, čo musel znášať a aký dôvod bol jeho odsťahovania sa do J.. Uvedené skutočnosti však už žalobca uvádzal vo svojom písomnom vyjadrení na č. l. 127 spisu.

36. Súd zamietol návrh na vykonanie písomného výsluchu žalobcu podľa ustanovenia § 195 ods. 3 Civilného sporového poriadku, keďže neboli splnené zákonné podmienky na nariadenie takého dokazovania. Písomný výsluch možno vykonať len vo výnimočných prípadoch. Tento prípad podľa názoru súdu takým prípadom nie je. Žalobca navyše ani nepreukázal súdu, že z jeho strany nie je objektívne možné sa pojednávania zúčastniť. Podľa názoru súdu je písomný výsluch žalobcu nadbytočný, keďže písomné vyjadrenie samotného žalobcu k jemu vzniknutej ujme už produkoval na č. l. 127 spisu. Konkrétne skutočnosti, ktoré by mali byť zistené z výsluchu žalobcu a ktoré nemožno zistiť iným spôsobom pritom právnym zástupcom žalobcu označené neboli. Písomný výsluch naviac s prihliadnutím na povahu súdenej veci, kedy je významný najmä bezprostredný ústny výsluch žalobcu by bol s prihliadnutím aj na dôvody zrušenia časti rozsudku OS Žilina v rozpore so základným princípom civilného sporového konania, a to s princípom hospodárnosti konania. Dôvodom zrušenia výroku V. Rozsudku 1 navyše nebolo nevykonanie navrhovaného dokazovania, keďže toto navrhované ani v predchádzajúcej časti sporu nebolo, ale to, že Krajský súd v Žiline sa nestotožnil so sumou priznanej výšky primeranej náhrady nemajetkovej ujmy priznanej žalobcovi zo strany Okresného súdu Žilina.

37. Opätovne súd konštatuje, že ostatné žalobcom tvrdené negatívne následky na osobnosť žalobcu, ktoré by zakladali dôvodnosť priznania vyššej sumy náhrady nemajetkovej ujmy preukázané neboli – zakladali sa na jeho subjektívnych tvrdeniach, nemali oporu napr. vo výsluchu svedkov, prípadne v iných dôkazoch preukazujúcich dopad na psychiku žalobcu, zhoršenie vzťahov v rodine, čo sa muselo odzrkadliť aj v rozhodnutí súdu pri zohľadňovaní výšky priznanej nemajetkovej ujmy, keďže bremeno tvrdení, ale aj dôkazné bremeno v tomto konaní zaťažovalo žalobcu ako poškodeného, a intenzitu zásahu do jeho osobnostnej sféry bol povinný preukázať (napr. výsluchmi svedkov, prípadne listinnými dôkazmi, atď..).
V zostávajúcej časti o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy bola žaloba výrokom II. tohto rozsudku zamietnutá, keďže preukázaná intenzita do osobnostných práv žalobcu neodôvodňovala priznať náhradu nemajetkovej ujmy v ním požadovanej výške.

38. Súd pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy zobral do úvahy aj ustanovenie § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., a zohľadnil, že strop, ktorý by v predmetnej veci mohol priznať ako náhradu nemajetkovej ujmy je s prihliadnutím na ustanovenie § 12 ods. 2 a § 13 zákona o obetiach trestných činov na úrovni 10 875 eur (25násobok minimálnej mzdy za rok 2017, v ktorom bolo vznesené obvinenie voči žalobcovi, t.j. 25 x 435 eur), resp. 21 750 (50násobok minimálnej mzdy za rok 2017, t.j. 50 x 435). Pre úplnosť súd uvádza, že dvadsaťpäťnásobok sumy mesačnej mzdy platnej na obdobie roka, v ktorom bol spáchaný trestný čin sa vypláca obeti násilného trestného činu, ak bola trestným činom spôsobená smrť, a päťdesiatnásobok sumy mesačnej mzdy sa vypláca obeti násilného trestného činu, ktorým bola spôsobená smrť a zároveň je jediná pozostalá osoba, ktorá bola odkázaná výživou na zomrelého, tento strop je zároveň maximálnou sumou, ktorú možno priznať. Podľa názoru súdu bolo nutné zohľadniť rozdiel v intenzite ujmy, ktorá je spôsobená obeti trestného činu, a intenzitu a rozsah ujmy, ktorá bola spôsobená žalobcovi v dôsledku jeho trestného stíhania. Aj s prihliadnutím na toto kritérium súd priznal žalobcovi nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá zodpovedá menej ako pätine náhrady, na ktorú má nárok obeť trestného činu, v dôsledku ktorého bola spôsobená smrť, resp. niečo menej ako desatine stropu, ktorý môže byť vyplatený ako náhrada obeti násilného trestného činu, ktorá je jedinou pozostalou osobou odkázanou na výživou na zomrelého.

39. Súd poukazuje na obdobný ako je súdený prípad (nie však totožný), kedy Krajský súd v Žiline rozsudkom sp. zn. 10Co/26/2023 zo dňa 24. 08. 2023 potvrdil rozsudok Okresného súdu Žilina sp. zn. 49C/31/2021-178, ktorým bola žalobcovi (advokátovi) priznaná náhrada nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie trvajúce 7 rokov vo výške 1 500 eur.

40. Ďalej súd pre porovnanie poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 27. 04. 2022, sp. zn. 17Co/22/2022, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota, ktorým súd priznal poškodenému – príslušníkovi dopravnej hliadky Policajného zboru z dôvodu jeho nezákonného trestného stíhania náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2250 eur. V predmetnej veci sa poškodenému zhoršil jeho zdravotný stav, bol 6 mesiacov PN, pričom súd v predmetnej veci výšku ujmy ustálil aj s prihliadnutím na dĺžku trvania trestného stíhania. V súdenej veci sa však skutkový stav líšil (žalobcov zdravotný stav sa v dôsledku trestného stíhania nezhoršil).

41. Súd príkladmo poukazuje aj na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 21. 12. 2010 vo veci Osváthová proti Slovenskej republike, ktorým bola sťažovateľke priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 1 200 eur (sťažovateľka požadovala 6 000 eur), pričom pani N. vo svojej sťažnosti namietala nezákonnosť svojej väzby, ako aj to, že nebola urýchlene oboznámená s dôvodmi jej zatknutia, obvinením proti nej a jej procesných právach. Okolnosti uvedeného prípadu sa síce odlišujú, keďže trestné stíhanie pani N. bolo kratšie ako u žalobcu, avšak žalobca nebol trestne stíhaný vo väzbe ako p. N. a nenamietal porušenie jeho procesných práv počas trestného stíhania, avšak aj v prípade p. N. sa jednalo o prípad nezákonného trestného stíhania, keďže obvinenie voči sťažovateľke bolo zrušené.

42. Opätovne súd v nadväznosti na poukaz právneho zástupcu žalobcu na rozhodnutia iných súdov uvádza, že nie je viazaný rozhodnutiami odvolacích súdov v iných veciach ako je súdená vec.

43. Súd dodáva, že nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú námietky vo vzťahu k prejednávanej veci, ktoré považoval z hľadiska skutkového a právneho posúdenia veci za relevantné. Súd je toho názoru, že sa v tomto odôvodnení rozsudku vysporiadal so všetkými podstatnými skutkovými tvrdeniami strán sporu a ich právnymi argumentmi a uviedol podstatné dôvody, pre ktoré súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

44. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

45. Podľa ustanovenia § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

46. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

47. Podľa ustanovenia § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

48. Podľa ustanovenia § 396 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

49. Súd z dôvodu prehľadnosti a rozdielneho prístupu pri priznávaní nároku na náhradu trov konania pri konaní o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy oproti štandardnému postupu pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania rozhodnutie o trovách rozdelil do dvoch samostatných výrokov. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v časti o zaplatenie majetkovej ujmy (škody) súd zobral do úvahy, že zavinenie na zastavení konania v časti o zaplatenie 2 330,04 eur zavinil žalobca, keďže žalobu v uvedenej časti zobral späť bez uvedenia dôvodu. Z toho dôvodu v tejto časti sa pripočíta úspech na stranu žalovaného. Žalovaný bol ďalej úspešný aj v zamietavej časti o zaplatenie 96,73 eur (výrok III. rozsudku). Naproti tomu bol žalobca úspešný v časti výrokom II. mu priznanej sumy (spolu vo výške 3 667,95 eur).
Sumarizujúc, 100% predstavovala suma 6 094,72 eur, žalobca bol úspešný v sume 3 667,95 eur, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 60,18 %, žalovaný bol úspešný v sume 2 426,77 eur (2 330,04 + 96,73), čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 39,82 %. Čistý úspech žalobcu je potom rozdiel týchto súm (60,18 – 39,82 = 20,36 %). Súd preto výrokom III. rozsudku priznal žalobcovi voči žalovanému v časti žaloby o náhradu majetkovej škody nárok na náhradu trov konania v rozsahu 20,36 %.

50. Výrokom IV. tohto rozsudku v časti žaloby o náhradu nemajetkovej ujmy priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Pre priznanie práva na náhradu trov konania vo vzťahu k náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch bolo primárnou okolnosťou v tejto veci konštatovanie existencie zásahu do osobnosti žalobcu. Táto skutočnosť preto predstavuje kvalifikovaný/ plný úspech žalobcu v takomto type konania. Žalobcu je potom možné považovať za plne procesne úspešného v časti nároku o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, keďže by ho nebolo možné zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku sporu, ktorý má byť rozhodnutý aj na základe úvahy súdu. Nepôjde teda o procesne neúspešného žalobcu, ak bola priznaná aspoň časť uplatneného nároku. Súd poukazuje na nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 475/2018 z 04. 02. 2021, v ktorom sa uvádza, že z príslušnej časti dôvodovej správy k Civilnému sporovému poriadku vyplýva, že súd môže priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v požadovanej výške. Ide o prípady, keď výška nároku závisí od úvahy súdu. Príkladom je náhrada nemajetkovej ujmy v sporoch o ochranu osobnosti, avšak náhrada nemajetkovej ujmy nebola priznaná v požadovanej výške. Zmyslom novej právnej úpravy nebola snaha zákonodarcu sa pri rozhodovaní o náhrade trov konania koncepčne odchýliť od pravidla vyjadreného v OSP, avšak ani nová právna úprava nevylučuje osobitný režim posudzovania úspechu v konaní a nárokov na náhradu trov konania v prípadoch, keď výška plnenia závisela od znaleckého posudku alebo úvahy súdu, zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu.

51. Na základe uvedeného súdu výrokmi III. a IV. tohto rozsudku rozhodol o nároku na náhradu prvoinštančného ako aj druhoinštančného konania ako o jednom celku zavŕšenom týmto rozsudkom okresného súdu. O výške trov konania pritom rozhodne vyšší súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

2 49C/70/2022

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žilina.
Podľa ust. § 125 ods. 1 CSP, odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.
Podľa ust. § 125 ods. 2 CSP, odvolanie urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.
Podľa ust. § 125 ods. 3 CSP, odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.
Podľa ust. § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovej značky konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).
Podľa ust. § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.
Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
Podľa ust. § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.
Podľa ust. § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.
Podľa ust. § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).